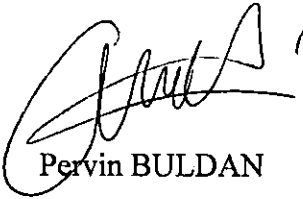
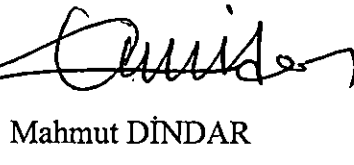
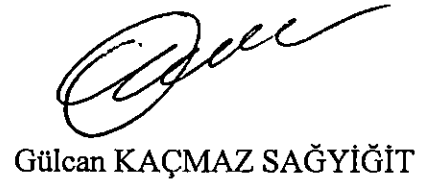

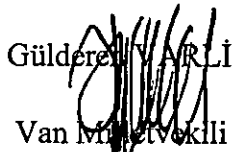
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dünya ölçeğinde deprem olgusu büyük tahribatlar yaratırken önleyici tedbirlerin zamanında alınması önemli bir görev olarak açığa çıkmıştır. Özellikle yurttaşlarının %90'dan fazlasının aktif deprem kuşağında yaşadığı Türkiye'de kalıcı bir deprem politikasının oluşturulması elzemdir. Fakat depreme karşı herhangi bir politikanın geliştirilmediği, Pazarcık-Elbistan depremlerinde görülmüştür. Yüzlerce insanın yaşamını yitirdiği, binlercesinin yaralandığı Van depreminde de benzer bir durum yaşanırken esnafın yaşadığı ekonomik sorunlar ve yurttaşların barınma sorunları hâlâ devam etmektedir. Aktif deprem fay hattında olan Van'da sıklıkla depremler meydana gelirken yıkılmayan hasarlı binaların sayısının 12 bin civarında olduğu tahmin edilmektedir. Bu nedenle Van depremine bağlı olarak esnafın ve yurttaşların devam eden sorunlarının tespit edilerek alınabilecek tedbirlerin belirlenmesi ve olası depremlere karşı hazırlıkların yapılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

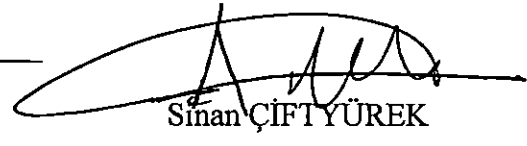

Pervin BULDAN
Van Milletvekili

Mahmut DİNDAR
Van Milletvekili

Gülcan KAÇMAZ SAĞYIĞIT
Van Milletvekili

Güldere YARLI
Van Milletvekili

Zülküf UÇAR
Van Milletvekili

Sinan ÇİFT YÜREK
Van Milletvekili

GEREKÇE

Yeryüzünde yaşanan depremlerde geçmişten günümüze milyonlarca insan hayatını kaybetmiş, birçok yaşam alanı ve canlı türleri yok olmuştur. Deprem bir olgusal realite olarak insanlığın bir parçası olurken önleyici tedbirlerin alınması, gerekli teknolojik hazırlığın yapılması hayati önemde olmuştur. Depremlerden çıkardıkları derslerle Şili ve Japonya gibi ülkeler büyük bir başarı elde ederken %90'ı deprem kuşağında yer alan Türkiye'de bir deprem politikası oluşturulmamıştır. Söz konusu durum 6 Şubat 2023'te Pazarcık (7,7) ile Elbistan (7,6) depremlerinde acı bir deneyimle kendini göstermiştir. Son depremlerde 50 binden fazla

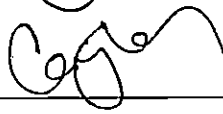
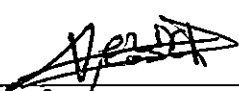
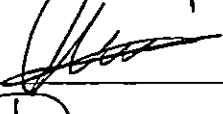
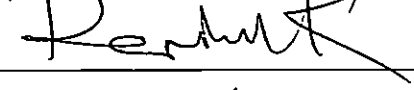
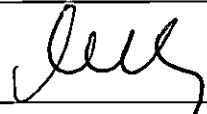
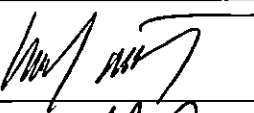
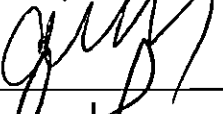
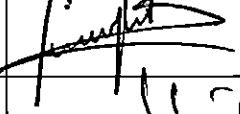
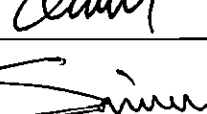
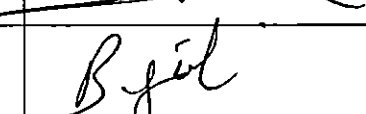
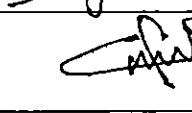
yurttaşımız yaşamını yitirirken yaralı sayısı 100 bini geçmiştir. Halen yaraların tamamıyla sarılması beklenirken üzerinden 12 yıl geçmesine rağmen Van depreminin etkilerinin ortadan kaldırılmadığı gerçeğiyle de karşı karşıyayız.

Van'da 23 Ekim 2011 günü meydana gelen Van-Erciş merkezli deprem ile 9 Kasım 2011 günü yaşanan Van-Edremit merkezli deprem maddi manevi çok büyük bir yıkıma neden olmuştur. Van depreminde 644 yurttaşımız hayatını kaybetmiş, 1.966 kişi yaralanmış, 252 kişi ise enkazdan yaralı olarak kurtarılmıştır. Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının (AFAD) hazırladığı rapora göre; konut, işyeri ve ahır bazında; 48.689 yıkık/ağır hasarlı (%26), 22.483 orta hasarlı (%12) ve 73.058 (%39) az hasarlı yapı tespit edilmiştir. Hasarsız yapıların, incelenen tüm yapılar içerisindeki oranının yaklaşık %23 olduğu belirtilmiştir. Dolayısıyla her 100 yapıdan yaklaşık 77'si farklı derecelerde hasar görmüştür. Depremi il ve ilçelerde yarattığı büyük tahribata rağmen bugüne kadar deprem olgusu kapsayıcı ve ciddi bir şekilde ele alınıp etkileri ortadan kaldırılmamış, önleyici tedbir noktasında bir çalışma yapılmamıştır.

Pazarcık-Elbistan depremlerinde olduğu gibi Van'da da depremin akabinde arama – kurtarma ekiplerinin bölgeye sevkinde ortaya çıkan ihmal ve yanlışlar, kurtarma çalışmalarında farklı ülkelerin hızlıca katılımının önünün açılmaması ve Van'ın afet bölgesi ilan edilmemesi depremin etkilerinin bugün de devam etmesine neden olmuştur. Oysaki geçmiş yıllarda Karadeniz Bölgesi'ndeki sel felaketlerinde ve Sakarya depreminde doğru bir şekilde afet bölgesi ilanına gidilerek yaralar sarılabiliştir. Yine Sakarya depreminin ardından 4731 Sayılı Kanun gereğince Sakarya esnafının bir kısım borcu silinirken Van esnafı için Kanun'da belirtilen uygulamalar devreye konulmamıştır. Bununla nüfusunun büyük bir bölümü aylarca şehir dışında yaşamak zorunda kalan halk ile işyerleri bir yıldan fazla sürede kapalı olan esnaf yok sayılmıştır. Her ne kadar esnafın biriken vergi borcunun terkin edileceği sözü verilse de sözler tutulmamış, mücbir sebep halinin sona ermesiyle ertelenen borç ve kredi ödemeleri esnaf için ciddi bir soruna dönüşmüştür.

Barınma ve konut sorunu da depremin geride bıraktığı sorunların başında gelmektedir. TOKİ marifetiyle yurttaşların mevcut arsaları düşük bedellerle alınırken kat mülkiyeti karşılığında ise yüksek bedellerle kendilerine satılmıştır. Bunun yanında hazine arazileri de TOKİ'ye bedava tahsis edilmesine rağmen konutlar üzerinden yoksul halk adeta borç batağına sürüklenmiştir. Bunun yanında TOKİ konutlarında ulaşım, kanalizasyon, su ve elektrik gibi sorunların devam ettiği de belirtilirken bazı konutlarında okul ve cami dışında diğer kamu hizmetlerinin sunulmadığı da ifade edilmektedir. Yine depremde ağır hasarlı olduğu belirtilip yıkılması gerektiği belirtilen şehir stadyumuna ilişkin de herhangi bir adım atılmamıştır.

Bilimsel araştırmalar depremin Van'da da bir realite olduğunu ortaya koyarken sıklıkla 4 şiddetinin üzerinde depremler yaşanmaktadır. Van – Başkale'de 23 Şubat 2020'de meydana gelen 5,9 büyüklüğündeki deprem de akılda tutulduğunda Van'a ilişkin bir deprem eylem planının oluşturulması elzemdir. Çünkü depremin üzerinden yıllar geçmesine rağmen 12 bin hasarlı binanın yıkımı yapılmamıştır. Yine az hasarlı denilen binaların oluşan küçük depremlerden nasıl etkilendiği bilinmemektedir. Van'da yorgun binalar ve denetimsiz yapılar gerçeği ortadayken deprem analizlerinin yapılar gerekli tedbirlerin alınmasına dair Hükümet'in bir planı bulunmamaktadır. Bu nedenle 23 Ekim – 9 Kasım 2011 yılında yaşanan depremlerin süregelen etkilerinin araştırılarak aktif deprem kuşağında yer alan Van'da deprem tedbirlerinin alınması amacıyla Meclis araştırma komisyonu kurulmalıdır.

1	SEZAI TEMELLİ	MUŞ	
2	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
3	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
4	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
5	KEZİBAN KONUKÇU KOK	İSTANBUL	
6	NEJLA DEMİR	AĞRI	
7	PERİHAN KOCA	MERSİN	
8	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
9	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
10	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
11	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	
12	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
13	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
14	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
15	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
16	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
17	GEORGE ASLAN	MARDİN	
18	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
19	BURCUGÜL ÇUBUK	İZMİR	
20	CELAL FIRAT	İSTANBUL	